

Županijski sud
u Vukovaru

PRIVILJENO

26-11-2007

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

Broj: I Kž 57/04-5

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA
I
RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Senke Klarić-Baranović, kao predsjednice vijeća, te Ileane Vinja, mr. sc. Marijana Svedrovića, Ranka Marijana i Hajrije Novoselec, kao članova vijeća i višeg sudskog savjetnika Zdravka Stojanovića, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. Stanka Vujanovića i dr., zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH, odlučujući o žalbama optuženika i državnog odvjetnika podnesenim protiv presude Županijskog suda u Vukovaru od 28. travnja 2003. godine posl. br. K 27/00, u sjednici održanoj dana 18. listopada 2007., u nazočnosti zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Drage Marincela,

riješio je:

Prihvataju se žalbe državnog odvjetnika, opt. Marka Crevara i opt. Stanka Vujanovića, te se ukida prvostupanjska presuda u odnosu na opt. Stanimira Avramovića (oslobađajući dio) i opt. Marka Crevara te opt. Stanka Vujanovića (osuđujući dio) i u tom dijelu predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

presudio je:

Djelomično se prihvaća žalba opt. Marka Kraguljca te se preinačuje prvostupanjska presuda u odluci o kazni tako da se ovaj optuženik, zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH za koje je po sudu prvog stupnja oglašen krivim, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od šest (6) godina.

U ostalom dijelu žalba opt. Marka Kraguljca, kao i žalbe opt. Darka Fota i opt. Zorana Stankovića **odbijaju se** kao neosnovane te se u neukinutom i nepreinačenom dijelu, potvrđuje presuda suda prvog stupnja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom u odsutnosti su oglašeni krivima opt. Stanko Vujanović, opt. Darko Fot, opt. Marko Kraguljac, opt. Marko Crevar i opt. Zoran Stanković zbog učina kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: OKZRH), pa su opt. Stanko Vujanović i opt. Darko Fot osuđeni svaki na kaznu zatvora u trajanju od pet godina, dok su opt. Marko Kraguljac i opt. Zoran Stanković osuđeni svaki na kaznu zatvora u trajanju od osam godina, a opt. Marku Crevaru je, uz primjenu odredaba o ublažavanju kazne, izrečena kazna zatvora u trajanju od tri godine.

Istovremeno, temeljem čl. 354. toč. 3. ZKP, oslobođen je od optužbe opt. Stanimir Avramović da bi počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, činjenično i pravno opisano u tom dijelu izreke.

Optuženici su oslobođeni od dužnosti snalažanja troškova kaznenog postupka, a u odnosu na oslobađajući dio prvostupanjske presude odlučeno je da troškovi padaju na teret državnog proračuna.

Protiv ove presude žale se optuženici i državni odvjetnik.

Opt. Stanko Vujanović i opt. Darko Fot podnose žalbu po zajedničkom branitelju Vojislavu Oreu, odvjetniku iz Vukovara, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te zbog odluke o kaznenoj sankciji, s prijedlogom da se pobijana presuda u odnosu na te optuženike ukine i predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Optuženici Zoran Stanković, Marko Crevar i Marko Kraguljac podnose žalbu po zajedničkom branitelju Stjepanu Zeki, odvjetniku iz Vinkovaca, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjeničnog stanja te zbog odluke o kaznenoj sankciji, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i u pobijanom dijelu vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje, odnosno da se ta presuda preinači i žalitelji oslobode od optužbe u nedostatku dokaza.

Odgovor na žalbu optuženika nije podnesen.

Državni odvjetnik se žali u odnosu na oslobađajući dio prvostupanjske presude zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka te pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijana presuda u tom dijelu ukine i vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Odgovor na žalbu državnog odvjetnika podnio je opt. Stanimir Avramović po svom branitelju Vojislavu Oreu, odvjetniku iz Vukovara, u kojem pobija žalbene navode ističući njihovu neosnovanost, te predlaže da se ista odbije, a oslobađajući dio prvostupanjske presude u cijelosti potvrdi.

Prije održavanja sjednice vijeća spis je, sukladno čl. 373. st. 1. ZKP, dostavljen Glavnom državnom odvjetniku Republike Hrvatske na dužno razgledanje, a vraćen je s prijedlogom da se žalbe optuženika kao neosnovane odbiju, dok da se žalba nižeg državnog odvjetnika uvaži i postupi u pravcu njegovog žalbenog prijedloga.

Žalbe državnog odvjetnika, opt. Marka Crevara i opt. Stanka Vujanovića su osnovane, žalba opt. Marka Kraguljca je djelomično osnovana zbog odluke o kazni, dok žalbe opt. Darka Fota i opt. Zorana Stankovića nisu osnovane.

U odnosu na drugostupanjsko rješenje

U pravu je državni odvjetnik kada pobija oslobađajući dio prvostupanjske presude u odnosu na opt. Stanimira Avramovića zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 3. ZKP.

Naime, uvidom u zapisnik s glavne rasprave od 3. prosinca 2002. godine utvrđeno je da je tijekom dokaznog postupka ispitan Stevan Curnić na okolnosti inkriminiranog događaja bez da su mu prethodno dana ikakva upozorenja kao svjedoku ili okrivljeniku, zbog čega je status te osobe, kao izvora saznanja o činjenicama, ostao dvojben. Pri tome, pogrešno državni odvjetnik smatra da je Stevan Curnić tada ispitan u svojstvu svjedoka, budući da mu takvo upozorenje prema čl. 238. st. 3. i čl. 236. ZKP, nije dano niti je ubilježeno u zapisnik.

Iz obrazloženja presude proizlazi da prvostupanjski sud u ponovljenom postupku i dalje tretira Stevana Curnića kao optuženika, iako je protiv njega u međuvremenu donesena pravomoćna osuđujuća presuda, zbog čega ga se u nastavku suđenja protiv drugih počinitelja u istom događaju može ispitati samo u svojstvu svjedoka. U toj procesnoj situaciji svjedoku se ne može predočavati iskaz kojeg je on dao ranije u svojstvu okrivljenika, kao niti tražiti objašnjenje za odstupanje u iskazima, kao što je to učinio sud prvog stupnja. Dapače, u obrazloženju prvostupanjske presude reproduciraju se iskazi koje je Stevan Curnić dao u svojstvu osumnjičenika, odnosno okrivljenika i uspoređuje ih se sa onim što je izjavio u ponovljenom suđenju kada je trebao imati svojstvo svjedoka, što je nedopustivo zbog miješanja procesnih uloga.

Kako je Stevan Curnić, dakle, u ponovljenom suđenju imao svojstvo svjedoka, a nije uredno upozoren da je dužan govoriti istinu, da ne smije ništa prešutjeti i da je davanje lažnog iskaza kazneno djelo, kao i na svoje pravo da nije obavezan odgovarati na pojedina pitanja u smislu čl. 236. ZKP, niti je to upozorenje ubilježeno u zapisnik, to je na glavnoj raspravi povrijeđena odredba čl. 324. u vezi čl. 236. i čl. 238. ZKP posljedicom čega se radi o nepravilno izvedenom dokazu što je utjecalo na presudu.

Budući da je sud prvog stupnja temeljio oslobađajuću presudu za opt. Stanimira Avramovića upravo na iskazu Stevana Curnića, to je počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 3. ZKP zbog koje je prvostupanjsku presudu u tom dijelu trebalo ukinuti i vratiti na ponovno suđenje.

U ponovljenom će suđenju sud prvog stupnja otkloniti nedostatak na koji mu je ovdje ukazano te će valjano ispitati Stevana Curnića u svojstvu svjedoka, a potom će donijeti novu, na zakonu osnovanu presudu.

Nadalje, osnovano optuženici Stanko Vujanović i Marko Crevar pobijaju činjenična utvrđenja na kojima prvostupanjski sud temelji osuđujuću presudu.

Naime, ovi optuženici su oglašeni krivima zbog učina kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva time što su, u okviru okolnosti nastalih okupacijom grada Vukovara od strane neprijateljske vojske i pridruženih paravojskih postrojbi, kršili pravila međunarodnog humanitarnog prava prema civilnim zarobljenicima tako što je opt. Stanko Vujanović "u Vukovarskoj bolnici izdvajao pojedine zarobljenike i odvodio ih u logor u "Velepromet", te navedene civile tu čuvao da ne pobjegnu i time spase život", dok je opt. Marko Crevar "na "Veleprometu" civilnom zarobljeniku Ivici Salamonu psovao ustašku majku i udario ga nogom u prsa".

Iako su se optuženici ranije teretili kao supočinitelji u izvršenju kaznenog djela ratnog zločina, jer da su postupali zajednički i po prethodnom dogovoru, u nastavku postupka takav oblik sudionitva je kao nedokazan ispušten, što je prihvaćeno i u prethodnoj odluci ovog Vrhovnog suda br. I Kž-666/00 od 6. studenog 2000. godine. Zbog toga je, neovisno o teškim posljedicama koje su nesporno nastupile okupacijom Vukovara, a opisane su u uvodnom dijelu preambule činjeničnog opisa, bilo potrebno za svakog od optuženika utvrditi konkretnu počiniteljsku radnju koja sama za sebe predstavlja kršenje ljudskih prava zagwarantiranih Ženevskom konvencijom o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i Drugim dopunskim protokolom uz ovu Konvenciju.

Međutim, iz rezultata ponovljenog dokaznog postupka proizlazi da niti jedan od saslušanih svjedoka ne tereti opt. Stanka Vujanovića da bi izdvajao pojedine civile i odvozio ih u sabirni centar skladišta "Veleprometa", već su svjedoci Franjo Kožul, Josip Radović i Vladimir Fras samo izjavili da su ga vidjeli u krugu "Veleprometa" sa oružjem, a svjedok Franjo Kožul je rekao još i to da optuženik njemu nije ništa učinio, niti je on osobno vidio da bi optuženik koga tukao, mučio ili ponižavao. Iako sud prvog stupnja u obrazloženju svoje presude pravilno uočava da opt. Stanku Vujanoviću nije stavljena na teret niti jedna konkretna radnja koju bi poduzeo prema poimence navedenom zarobljeniku, ipak ga oglašava krivim smatrajući da već sama radnja čuvanja civila na prostoru "Veleprometa", promatrana u sklopu ponašanja ostalih suoptuženika, predstavlja radnju izvršenja kaznenog djela ratnog zločina, jer su zarobljenici na taj način bili onemogućeni da pobjegnu i tako spase svoj život.

Ovakvo zaključivanje suda prvog stupnja nije prihvatljivo, na što s pravom ukazuje žalba. Radnja čuvanja civilnih zarobljenika, promatrana sama za sebe, ne može se smatrati kršenjem odredbi međunarodnog humanitarnog prava, jer kao takova nije izričito zabranjena niti u jednoj odredbi Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, kao niti odredbama Drugog dopunskog protokola, kao blanketnih propisa. Takva radnja mogla bi se promatrati u kontekstu kriminalnih radnji ostalih suoptuženika samo kada bi bio dokazan njihov međusobni dogovor za vršenje kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva čime bi taj optuženik, onemogućavanjem bijega zarobljenika, bitno pridonosio radnji izvršenja kaznenog djela drugih. Međutim, kako je ranije spomenuto, takav subjektivni element supočiniteljstva u vidu plana i zajedničkog dogovora je već ranije ispušten iz činjeničnog opisa djela prilikom donošenja osuđujuće presude protiv suoptuženika Stevana Curnića i drugih, zbog čega se ne može razmatrati niti u kontekstu kaznene odgovornosti opt. Stanka Vujanovića.

Kako je slijedom toga ostalo dvojbeno da li je i koje radnje opt. Stanko Vujanović osobno poduzeo, te ulaze li one u zakonski opis bića kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH, trebalo je žalbu optuženika prihvatiti i pobijanu presudu u tom dijelu ukinuti.

Slična je situacija i u odnosu na opt. Marka Crevara, kako se to pravilno ističe u njegovoj žalbi.

Naime, iz iskaza ošt. Ivice Salomona proizlazi da mu je taj optuženik u prostorijama "Veleprometa" pristupio te mu opsovao ustašku majku, a potom ga udario nogom u prsa od čega on nije pao, ali je optuženik zateturao, jer je bio pijan. Svjedok ne govori da bi posljedicom udarca zadobio kakove povrede, niti da mu je trebala liječnička pomoć.

Iz ovako utvrđenih činjenica sud prvog stupnja zaključuje da se radi o kršenju međunarodnog humanitarnog prava, ponovno se pozivajući na kontekst "cjelokupnog postupanja konkretnog optuženika u skladu s ostalim optuženicima".

Ovakvo zaključivanje suda prvog stupnja nije prihvatljivo. Iz odredbe čl. 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata i čl. 4. Drugog dopunskog protokola, zabranjeno je nasilje i nanošenje povreda civilima, a naročito ubojstvo i okrutno postupanje kao što su mučenje, sakaćenje, svireposti i bilo koji oblik tjelesne kazne. Ujedno su zabranjeni naročito uvredljivi i ponižavajući postupci, silovanje, prinudna prostitucija i svaki oblik nedoličnog napada.

U pravu je žalitelj da se inkriminirano ponašanje optuženika ne može podvesti pod pojam nečovječnog postupanja u vidu mučenja, tjelesnog kažnjavanja ili naročito ponižavajućeg i degradirajućeg postupka, jer se ovdje konkretno radi o jednokratnoj verbalnoj uvredi i fizičkom nasrtaju bez utvrđene posljedice po zdravlje i tjelesni integritet oštećenika.

Zbog toga je preuranjen zaključak suda prvog stupnja da terećene radnje predstavljaju nanošenje velikih patnji i ozljeda tjelesnog integriteta, a time i da ulaze u zakonski opis bića kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH.

Stoga je žalbu opt. Marka Crevara trebalo prihvatiti, ukinuti pobijani dio presude i vratiti ga sudu prvog stupnja na ponovno suđenje, sukladno čl. 388. ZKP.

U ponovljenom postupku sud prvog stupnja će, uvažavajući da kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva predstavlja samo teže povrede humanitarnog prava propisane međunarodnim konvencijama, ponovno ocijeniti značaj terećenih radnji, te će valjanom ocjenom rezultata dokaznog postupka i odgovarajućom primjenom materijalnog prava, donijeti novu i na zakonu osnovanu presudu. Pri tome će sud prvog stupnja obratiti pažnju da u ponovljenom suđenju optuženici ne mogu imati zajedničkog branitelja, sukladno izmijenjenom odredbom čl. 63. st. 1. ZKP ("Narodne novine" br. 58/02).

U odnosu na drugostupanjsku presudu

Nisu u pravu opt. Darko Fot, opt. Marko Kraguljac i opt. Zoran Stanković kada pobijaju prvostupanjsku presudu zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka.

U obrazloženju prvostupajnske presude nema nerazumljivosti niti proturječja, a dani su svi razlozi o odlučnim činjenicama, zbog čega nije uočena bitna povreda iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP. Da li je opt. Marko Kraguljac naredio opt. Darku Fotu da se ošt. Josip Brekalo "dobro istuče" ili "obradi", nije pitanje proturječnosti izreke i obrazloženja, već stvar ocjene vjerodostojnosti iskaza svjedoka Josipa Brekala, a time i pitanje činjenične naravi.

Isto tako, neosnovano se žalbom tvrdi da sud prvog stupnja nije s jednakom pažnjom utvrđivao činjenice koje opt. Marka Kraguljca terete, kao i one koje mu idu u korist. Upravo je ispitivanje svjedoka Svetislava Vidakovića izvedeno na okolnost alibija tog optuženika, a drugo je pitanje koje je činjenice prvostupajnski sud na temelju njega utvrdio. Osim toga, žalitelji i nisu predlagali provođenje drugih dokaza, niti to sada u žalbi čine. Stoga nema postupovne povrede iz čl. 367. st. 3. ZKP.

Spomenuti optuženici, u stvari, pobijaju činjenična utvrđenja suda prvog stupnja.

Međutim, i po ocjeni ovog Vrhovnog suda, u postupku je nedvojbeno dokazano da su ovi optuženici počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH na način kako je to utvrđeno u prvostupajnskoj presudi.

Svjedok – oštećenik Josip Brekalo dosljedno tereti opt. Marka Kraguljca da je u zarobljeničkom logoru Sremska Mitrovica naredio opt. Darku Fotu da ga "obradi" nakon čega ga je opt. Darko Fot najmanje deset puta udario bokserom u želudac jakim intenzitetom tako da je svjedok povraćao i mokrio krv. Taj svjedok obojicu optuženika poznaje od prije i nema dvojbe da je njihov identitet pouzdano utvrđen. Da li je svjedok upotrijebio termin "dobro istuče" ili "obradi" nije od utjecaja, jer je u oba slučaja jasno da se radilo o naredbi za fizičko zlostavljanje, što se i dogodilo. Osim toga, činjenicu da je svjedok Josip Brekalo bio istučen po naredbi opt. Marka Kraguljca potvrđuje i svjedok Josip Crnjac koji se u logoru zatekao te je i sam fizički zlostavljan od strane opt. Marka Kraguljca. Naime, oštećenik Josip Crnjac dosljedno i okolnosno opisuje da ga je njegov susjed opt. Marko Kraguljac udario par puta šakom u trbuh tako da je pao, a potom ga bokserom udario u nos od čega i danas nosi ožiljak. Da je opt. Marko Kraguljac, kao kapetan okupatorskih postrojbi JNA u logoru Stajićevo naredio da se istuku osobe po imenu Ragač i Vlado Vodopija potvrđuje iskaz svjedoka Miroslava Frasa, a to sve ukazuje da je taj optuženik koncem mjeseca studenog u logorima Sremska Mitrovica i Stajićevo nečovječno postupao prema zarobljenicima hrvatske nacionalnosti naređujući ili im sam nanoseći tjelesne patnje i mučenja, što je suprotno odredbama međunarodnog humanitarnog prava.

Iskazom svjedoka Svetislava Vidakovića, koji tvrdi da je opt. Marko Kraguljac dana 24. ili 25. studenog 1991. godine došao s njihovom brigadom na područje Vukovara, nisu obezvrijeđeni iskazi naprijed citiranih svjedoka, jer ostaje dokazanim da se opt. Marko Kraguljac do tog vremena nalazio na području Sremske Mitrovice gdje je imao potpunu slobodu kretanja, te je evidentno, prije odlaska na područje Vukovara, zlostavljao zarobljenike logora Sremska Mitrovica i Stajićevo. S obzirom da je utvrđeno vrijeme izvršenja kaznenog djela "koncem studenog 1991. godine", što svakako obuhvaća i datum od 20. do 25. u tom mjesecu, to nema nejasnoća niti u pitanju da li je taj optuženik bio nazočan na licu mjesta u inkriminirano vrijeme.

Potpuno je promašena tvrdnja žalbe da udaranje šakom i bokserom po tijelu i licu ošt. Josipa Crnjca nema značaj kaznenog djela ratnog zločina, jer da se moglo raditi i o "susjedskoj razmirici". Ošt. Josip Crnjac je bio lišen slobode i deportiran u zarobljenički logor Sremska Mitrovica gdje je zajedno s ostalima zadržan sve do razmjene. Nasuprot tome, opt. Marko Kraguljac, kao viši časnik neprijateljske vojske, imao je u logoru takav status da je donosio odluke o životnim sudbinama pojedinih zarobljenika, što je vidljivo iz činjenice da je neke od njih, pa tako Josu Puđa, mogao i izbaviti, kako taj svjedok potvrđuje. U tim okolnostima nadređenosti opt. Marka Kraguljca i potpune obespravljenosti svjedoka Josipa Crnjca kao zarobljenika, cinično je govoriti o mogućoj "susjedskoj razmirici" kao povodu za fizičko maltretiranje svjedoka.

Što se tiče opt. Darka Fota, i njegova je kriminalna aktivnost potpuno dokazana temeljem iskaza ošt. Josipa Brekala kojeg je neposredno fizički zlostavljao višekratim udarcima bokserom u trbuh, te svjedoka Mirka Huca kojem je prijetio batinama i pokušao ga udariti kundakom puške u cilju da ovaj prokaže svoje vukovarske sugrađane. Već i sama prijetnja tjelesnom kaznom civilu koji je lišen slobode u cilju iznuđivanja informacija, zabranjena je u čl. 4. Drugog dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju, pa prema tome sadrži elementa bića kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva.

Konačno, u ponovljenom suđenju potpuno su dokazane sve radnje izvršenja kaznenog djela ratnog zločina za koje je opt. Zoran Stanković oglašen krivim.

Naime, iz iskaza svjedoka Roberta Mataušeka jasno proizlazi da mu je ovaj optuženik, za vrijeme dok se kretao u koloni civila zarobljenih nakon okupacije Vukovara, pristupio i oduzeo njegovu imovinu u iznosu od 1.400 DEM, kao i neutvrđen iznos dinara.

Žalitelj pogrešno drži da takav postupak optuženika ne predstavlja radnju pljačkanja imovine stanovništva, pa time i da nema značaj kaznenog djela ratnog zločina. Nasuprot tome, u ranijem tijeku postupka već je utvrđeno da ova radnja sadrži sve elemente bića inkriminiranog kaznenog djela jer je nesumnjivo da su civili prilikom odvođenja na prostor "Veleprometa" i druga sabirna mjesta, bivali pored ostalog i opljačkani, jer im je oduziman novac, dragocjenosti i dokumenti, pa im je na taj način, osim protupravnog oduzimanja imovine, ukazivano i kako im ti predmeti više neće trebati budući da nemaju izgleda za preživljavanje. Za sličan kriminalni postupak već je u ranijoj fazi postupka pravomoćno osuđen suoptuženik Goran Mugoša. Stoga se opt. Zoran Stanković očito pridružio takvom ponašanju prema zarobljenim civilima i time počinio predmetno kazneno djelo.

Nadalje, nema dvojbe da je opt. Zoran Stanković, najprije na prostoru sabirnog centra "Velepromet", a potom i u zarobljeničkom logoru Stajićevo, zajedno s opt. Radivojem Jakovljevićem zvanim "Frižider", fizički zlostavljao ošt. Fanoli Gojanija. Taj svjedok dosljedno tereti opt. Zorana Stankovića da ga je tukao kundakom puške po glavi i tijelu, a potom i nogama obuvenim u čizmu dok je ležao na podu, tako da je bio sav krvav i imao ozljede po cijelom tijelu. Naknadno, kada je odveden u logor Stajićevo, ponovno su došli opt. Zoran Stanković i Radivoj Jakovljević te su ga odveli u podrum zgrade logora gdje su ga 2 - 3 sata tukli "tako strašno da je padao u nesvijest". Nakon zadobivenih ozljeda nije mogao ustati, pa su ga dva policajca odnijela u baraku.

Ovako ponašanje optuženika nesumnjivo sadrži sve elemente mučenja i izivljavanja nad civilnim zarobljenikom, te je kao takovo suprotno odredbama međunarodnog humanitarnog prava, kako to pravilno zaključuje sud prvog stupnja.

Nikakve dvojbe nema u pogledu identiteta počinitelja, opt. Zorana Stankovića. Optuženik je poznat po nadimku "Kesega" o čemu govore i drugi svjedoci, a istovremeno tvrde da se radi o sinu novinara Mirka Stankovića. Ovi podaci jasno ukazuju da bez obzira što svjedok nije mogao detaljno opisati njegov fizički izgled, s obzirom da je, kako kaže "prošlo puno godina, nisam ga ja mjerio", sa potrebnim stupnjem sigurnosti je utvrđeno da se radi upravo o optuženiku. Predloženo prepoznavanje putem fotografija sud je s pravom odbio, tim više što se ne radi o zakonitom dokazu u smislu čl. 243.a ZKP.

Stoga je prvostupanjski sud s pravom oglasio krivima opt. Darka Fota, opt. Marka Kraguljca i opt. Zorana Stankovića za učin kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH.

Ovi optuženici u žalbama pobijaju i odluku o izrečenoj kazni, bez navođenja konkretnih okolnosti koje bi trebale dovesti do blažeg kažnjavanja, osim što opt. Marko Kraguljac ističe da sud prvog stupnja nije u dovoljnoj mjeri cijenio činjenicu da je on spasio iz logora Sremska Mitrovica svjedoka Josu Puđa, što ovaj potvrđuje.

Istina je da sud prvog stupnja nije opt. Marku Kraguljcu cijenio olakotnim činjenicu da je u zarobljeničkom logoru Sremska Mitrovica spriječio daljnje fizičko maltretiranje svjedoka Jose Puđa. Taj svjedok opisuje kako je bio tučen od nepoznatih osoba sve dok nije intervenirao optuženik, koji ga je poznao od prije rata, a potom su maltretiranja prestala. Ta okolnost ukazuje da je optuženik, iako časnik okupatorske vojske, ipak zadržao dozu ljudskosti, barem prema osobi koju je od prije poznao. Stoga, a budući da niti sud prvog stupnja nije našao otegotnih okolnosti, ovaj Vrhovni sud ocjenjuje da je opt. Marku Kraguljcu pravedno izreći nešto blažu kaznu zatvora i to u trajanju od šest (6) godina.

S druge strane, izrečene kazne opt. Darku Fotu u trajanju od pet (5) godina zatvora i opt. Zoranu Stankoviću u trajanju od osam (8) godina zatvora, u svemu su primjerene jer odgovaraju težini počinjenih kaznenih djela i ličnostima samih optuženika.

Opt. Darko Fot, premda hrvatske nacionalnosti, pridružio se okupatorskoj JNA i srpskim paravojnim postrojbama, te je sam poduzeo dvije radnje u okviru kaznenog djela ratnog zločina, zbog čega, neovisno o dosadašnjoj neosuđivanosti, nema uvjeta da mu se primjene odredbe o ublažavanju kazne zatvora ispod zakonom zapriječene minimuma. S druge strane, u postupku je utvrđeno da je opt. Zoran Stanković poduzeo ukupno tri radnje u okviru produljenog kaznenog djela ratnog zločina, te se naročito izivljavao nad ošt. Fanoli Gojanijem, vjerojatno zbog njegove albanske nacionalne pripadnosti, kako to svjedok opisuje u svom iskazu. S obzirom na brojnost i intenzitet poduzetih radnji, a u nedostatku značajnijih olakotnih okolnosti, doista nema uvjeta za blaže kažnjavanje ovog optuženika.

Kako je time žalba opt. Marka Kraguljca djelomično osnovana, dok žalbe opt. Darka Fota i opt. Zorana Stankovića nisu osnovane, a ispitivanjem pobijane presude nisu nađene povrede na koje ovaj Vrhovni sud, u smislu čl. 379. st. 1. ZKP, pazi po službenoj dužnosti,

trebalo je, na temelju čl. 390. i čl. 387. ZKP, odlučiti kao u izreci ove drugostupanjske presude.

U Zagrebu, 18. listopada 2007. godine

Zapisničar:
Zdravko Stojanović, v. r.

Predsjednik vijeća:
Senka Klarić-Baranović, v. r.

Suglasnost ovog prijepisa s izvornikom ovjerava
Voditelj Otpremne pisarnice:

Štefica Klepac

